

KYSTVERKET

Årsrapport 2025 - sikker lastning og lossing av bulkskip - oppfølging av EU-direktiv 2001/96

Innhold

Hanveterminaler som omfattes av regelverket	1
Tabell nr.1 Liste over terminaler det er ført tilsyn med i 2025.....	2
Bakgrunn	2
European Maritime Safety Agency (EMSA).....	2
Informasjon til havneterminaler som ikke omfattes av regelverket.....	4
Statistikk fra tilsyn	4
Tabell nr. 2 Statistikk over kontrollområder, varsel om pålegg og forbedringspunkt fra tilsynene	5
Tabell nr. 3 Liste med kontrollområder.....	6
Samarbeidet med Sjøfartsdirketoratet.....	6
Opplæring i forskriften.....	6
Informasjon på Kystverkets nettside.....	7
Oversikt over havner i Kystinfo.....	7

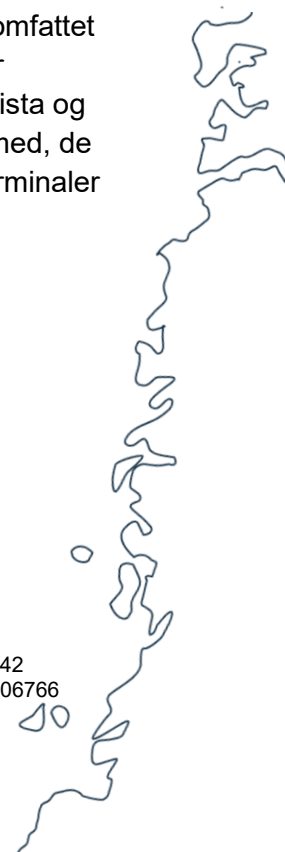
Hanveterminaler som omfattes av regelverket

Totalt er det 31 havneterminaler som omfattes av regelverket om sikker lastning og lossing av bulkskip. Det er hentet inn tetthetsplott fra AIS-data lang kysten fra 2025. Dette er brukt som grunnlag for å få bekreftet at kjente terminaler har relevante skipsanløp og er omfattet av forskriften og til å identifisere eventuelle endringer i trafikken til terminaler. Under gjennomgangen av AIS-data fra 2024 og 2023 ble to nye anlegg identifisert Alcoa Lista og Mosjøen Industriterminal, de har hatt tilsyn i 2025. Øra havneanlegg ble ført tilsyn med, de hadde ikke relevant operasjon og trafikk. Det er gjennomført 10 tilsyn med havneterminaler om etterlevelsen av forskrift om sikker lastning og lossing av bulkskip.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Tabell nr.1 Liste over terminaler det er ført tilsyn med i 2025

	Terminalnr.	Navn på havneterminal	Dato	Kommune
1	NOVER-0004	Kalkkaia Havneanlegg	27.02.2025	Verdal
2	NOEDE-0001	Visnes Kalk AS	26.03.2025	Hustadvika
3	NOFRK-0006	Øra Havneanlegg	08.05.2025	Fredrikstad
4	NOFAN-0001	Alcoa Lista	20.08.2025	Farsund
5	NOKRS-0006	Glencore Nikkelverk AS	21.08.2025	Kristiansand
6	NOKVD-0001	Eramet Norway Kvinesdal AS	06.10.2026	Kvinesdal
7	NOJSS-0001	Titania Jøssingfjord	07.10.2025	Sokndal
8	NOSUN-0001	Hydro Sunndal Metallverk	17.10.2025	Sunndal
9	NOGLO-0002	YARA Glomfjord	18.11.2025	Meløy
10	NOMQN-0001	Bulkterminalen	19.11.2025	Rana

Kriterier for utvalgelse av terminaler har vært antall anløp av bulkskip i året, bruttotonnasje på skip, tilsynsfrekvens og eierstruktur.

For å effektivisere og øke kvalitet på tilsyn gjennomfører vi, ved behov, digitale møter med havneanleggene i forkant av og ved oppfølging av tilsyn. Reisetid og tid brukt på det stedlige tilsynet ved havneterminalene blir da redusert.

Bakgrunn

Kystverket har ansvar for gjennomføringen av EU-direktiv 2001/96 om sikker lastning og lossing av bulkskip. På bakgrunn av dette gjennomfører Kystverket risikobaserte tilsyn med havneterminaler som mottar bulkskip. Forpliktelser etter direktivet tilsier at det må gjennomføres både varslede og uanmeldte tilsyn. Ved utvalgelse av tilsynsobjekt legges det vekt på antall skipsanløp, størrelse på skipstonnasje, tilsynsfrekvens og eierstruktur.

Gjennom tilsyn og veiledning av havneterminalene bidrar Kystverket til økt fokus på samhandling mellom skip og havn og viktigheten av kompetanse om faget blant de som håndterer laste- og losseoperasjoner. Hensikten med Kystverkets arbeid på dette området er å redusere risikoen for skipsulykker på bakgrunn av feil lastning eller lossing av skipet.

European Maritime Safety Agency (EMSA)

EMSA besøkte medlemslandene i tidsrommet 2018-2024 og rapporten END-OF-CYCLE HORIZONTAL ANALYSIS ble presentert i Lisboa i mai. Rapporten sier at de nasjonale systemene i medlemsstatene i hovedsak overholder kravene i direktivet. De 23 besøkene som ble utført i løpet av den syklusen, avdekket 214 funn, hvorav 140 ble vurdert som avvik og 74 som observasjoner. Funnene i artikkel i EU-direktiv 2001/96 om sikker lastning og lossing av bulkskip fordeler seg som følgende, se figur under. Vi ser at funnene i artiklene med flest antall i stor grad er sammenfaller med funnene ved nasjonale tilsyn i Norge.

The figure below shows the distribution of findings by article (divided into Shortcomings and Observations).

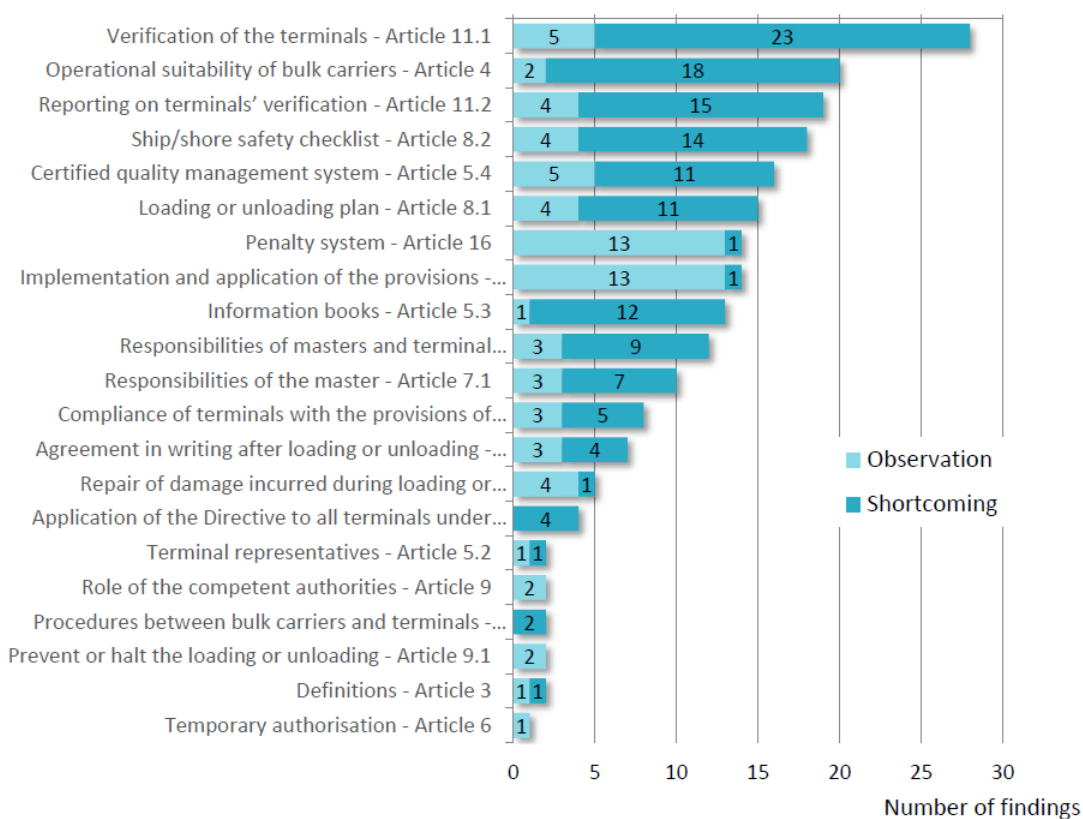

Figure 2-4 Number of findings by article divided into shortcomings and observations

I samme møte ble ulykkesrapporten Bulk Carrier Casualty Report 2025-2015 fra Intercargo presentert. Rapporten viser en synkende statistikk for skipsforlis. Analyse av statistikken i 2025-rapporten avdekker noen potensielle svakheter. Når fast last blir omgjort til flytende masse (liquefaction) er det den største grunnen til tap av liv, og står for 61,8 % av totalt tapte liv i perioden. Grunnstøting er den største årsaken til skipsforlis, med ni forlis eller 45,0 % av totalt antall bulkskipulykker. Lasteforskyving (ikke liquefaksjon) førte til to bulkskip forliste og kostet 12 liv – som vil si 13,5 % av totalt tapte liv.

Kystverket ba under besøket om et møte for å forsikre at vår tolkingen av hvilke skip som omfattes av regelverket er riktig. Det ble lagt fram tre problemstillinger i møtet. Et av spørsmålene gjalt et rederi som mente at deres «general cargo»-skip burde omfattes, et om et bulkskip som har doble skutesider og et nybygg. Det ble i møtet bekrefet at praksisen som er i dag, er riktig.

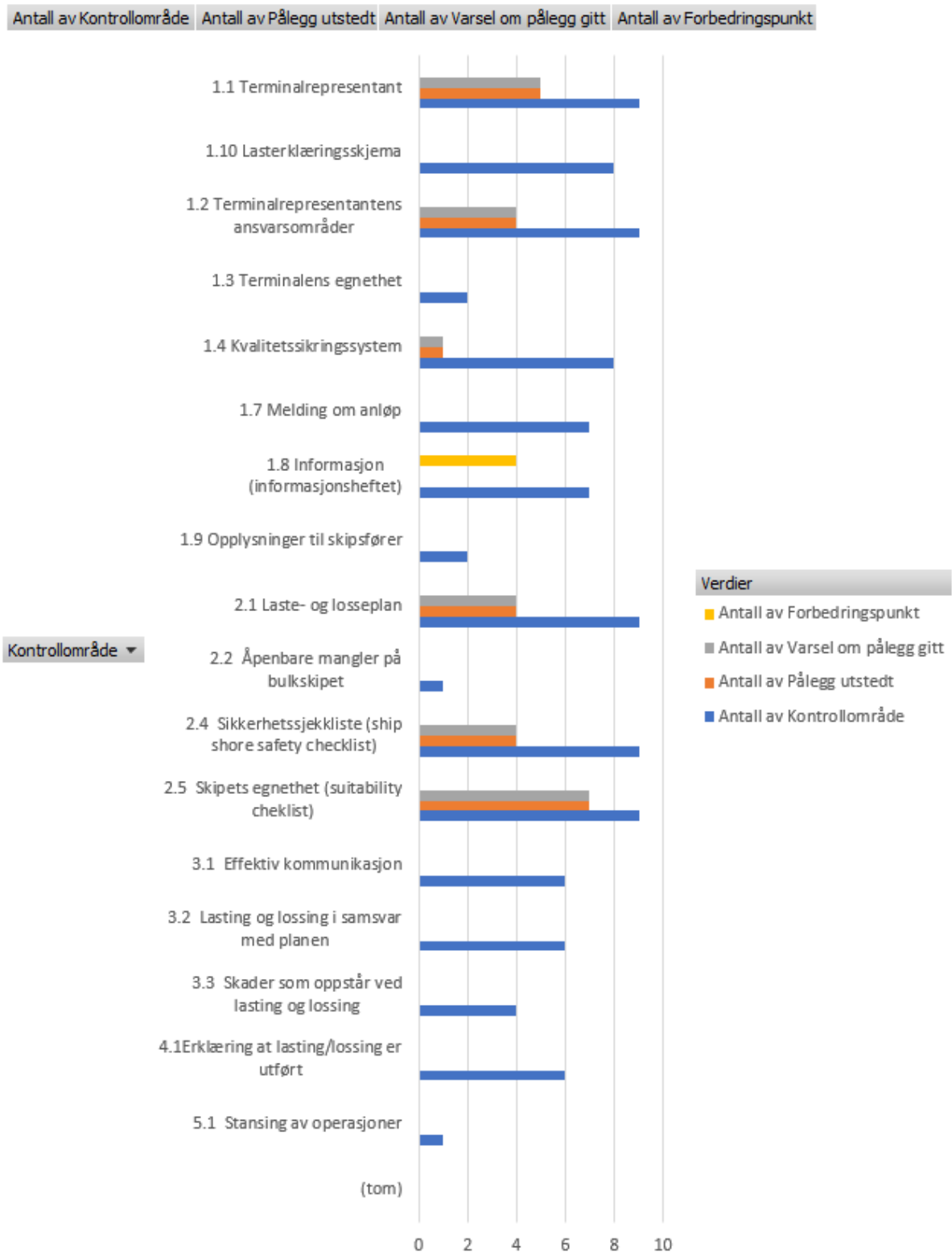
Informasjon til havneterminaler som ikke omfattes av regelverket

Det er sendt ut 41 brev med informasjon til havner som ikke omfattes av regelverket, men som tidligere har hatt tilsyn. Dette ble gjort på bakgrunn av at antall havneterminaler som omfattes av regelverkets virkeområde er redusert, samt at det i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet er lagt til grunn en snevrere tolkning av virkeområdet til EU-direktivet, enn det som tidligere er lagt til grunn. Informasjonen ble sendt for å avklare at Kystverket vil ikke føre tilsyn med forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip, så lenge trafikkmønsteret ved terminalen er uendret.

Statistikk fra tilsyn

Det er registrert 29 funn under tilsynene, derav 25 pålegg og og fire forbedringepunkt. Påleggene er gitt på kontrollområdene skipets egnethet, terminalrepresentant og ansvarsområde, sjekklister og laste-/losseplan som har flest funn. Forbedringspunktene som er gitt handler om informasjonsheftet.

Tabell nr. 2 Statistikk over kontrollområder, varsel om pålegg og forbedringspunkt fra tilsynene

Tabell nr. 3 Liste med kontrollområder

Kontrollområder:

- 1.1 Terminalrepresentant
  - 1.2 Terminalrepresentantens ansvarsområder
  - 1.3 Terminalens egnethet
  - 1.4 Kvalitetsstyringssystem
  - 1.5 Sertifisering av laste- og losseutstyr
  - 1.6 Opplæring av personell
  - 1.7 Melding om anløp
  - 1.8 Informasjon (Informasjonshefte)
  - 1.9 Opplysninger til skipsfører
  - 1.10 Lasterklærings skjema
-
- 2.1 Laste- og losseplan
  - 2.2 Åpenbare mangler på bulkskipet
  - 2.3 Terminalrepresentantens plikter før oppstart og under lasting eller lossing
  - 2.4 Sikkerhetssjekkliste (ship shore safety checklist)
  - 2.5 Skipets egnethet (suitability checklist)
-
- 3.1 Effektiv kommunikasjon
  - 3.2 Lasting og lossing i samsvar med planen
  - 3.3 Skader som oppstår ved lasting og lossing
-
- 4.1 Erklæring at lasting/lossing er utført
  - 4.2 Uenighet mellom skipsfører og terminalrepresentant

Samarbeidet med Sjøfartsdirektoratet

Kystverket og Sjøfartsdirektoratet deler ansvaret for oppfølging av forskriften. Et godt eksempel fra i år som viser at vi hvordan vi samarbeider og kan dra nytte av hverandre er fra et tilsyn Sjøfartsdirektoratet gjorde ved Hydro Karmøy. Under tilsyn på et bulkskip, gav de et pålegg til skipet som sa at sikkerhetssjekklisten ikke var signert av terminalrepresentanten. En rapport fra tilsynet ble sendt til Kystverket. Kystverket kontaktet havnen og ba om redegjørelse. Saken ble fulgt opp av havneterminalen og rapportert lukket.

Opplæring i forskriften

Opplæring i forskriften og gjennomføring av tilsyn ble av to seniorrådgivere i regelverket ble gjennomført i september. Dette ble gjort over to dager i Ålesund. Videre deltok de på tilsyn høsten 2025.

Informasjon på Kystverkets nettside

Kystverket har i år gjennomført et arbeid med veiledninger og maler til bruk for havneterminalene, dette er lagt ut på samlesiden på Kystverkets nettsider under "Sikker lasting og lossing av bulkskip". Nettsiden inneholder nå følgende faner: spørsmål og svar, veiledning, mye brukte skjema og maler og årsrapporter. I melding om tilsyn sendes en link til nettsiden, vi har fått tilbakemelding på at den blir brukt til forberedelse til tilsyn og den blir brukt som støtte til veiledning under tilsyn.

Oversikt over havner i Kystinfo

For å gi en oversikt over havner som omfattes av forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip, er det lagt til et kartlaget ligger under fanen «Havn» og «Sikker lasting/lossing bulkskip» i Kystinfo.